

קובץ
דברי תורה
ושיחות קודש

גליון ס"ה

פרשת תולדות

תשפ"ג

תוכן העניינים

- ליל ש"ק תולדות תשפ"א
- של"ס תולדות תשפ"א
- קידושא רבא תולדות תשפ"ב
- של"ס תולדות תשפ"ב
- של"ס חיי שרה תשפ"ג
- אחר הבדלה תולדות תשפ"ב/ו הרה"ק רבי יעקב דוד מאמשינאווי זי"ע

ניתן לקבל הגליון

בארה"ק

בני ברק

ביהמ"ד אמשינאווי רחוב חזון איש 78
ירושלים

אצל הרה"ח ר' זלמן לעווין שליט"א
ביתר

אצל הרה"ח ר' אברהם לאנדא שליט"א

בארה"ב

בארק פארק

ביהמ"ד אמשינאווי 4408-15th Ave.
וויליאמסבורג

ביהמ"ד אמשינאווי 144 Rodney st.
מאנסי

ביהמ"ד ווארקע 10 Maple ter.
לעייקוואד

אצל הרה"ח ר' ישראל נתן בוים שליט"א

ואלה יעמדו על הברכה

בעבור שנדבו הוצאות הגליון

הרב נח גד וויינטראב שליט"א – קרית גת
לע"נ

הרה"ק רבי יעקב דוד מאמשינאווי זי"ע
בן הרה"ק רבי ישראל יצחק מווארקוי זי"ע
נלב"ע ד' כסלו תרל"ח

הרב יחזקאל דב הלברשטאם שליט"א
מגיד שיעור בבית מדרשינו בב"פ
בן אב"ד סארוואש שליט"א ותתן הרה"צ ישראל ארנספר שליט"א
לרגל שמחת הבר מצוה לבנו הב' אהרן נ"י

הרה"ח משה גאלדבלאט שליט"א – ב"פ
לע"נ אמו האה"ח מרת רבקה טויבא ע"ה
אשת הרה"ח ר' יהודה אריה גאלדבלאט ז"ל
בת הרב חיים דב ראזען זצ"ל – מחשובי חסידיו
אמשינאווי באוסטראווי
נלב"ע ד' כסלו תשפ"ב

הרה"ח ר' שמחה בונים שליט"א – ב"ב
הר"ר חיים בוים הי"ו – ב"ב
לרגל שמחת נישואי הנכדה – הבת
יום א' ויצא אולמי וגשל ב"ב

הרה"ח ר' מאיר מאנדלבוים שליט"א – ב"פ
הר"ר יחיאל ראובן מאנדלבוים הי"ו – מאנסי
לרגל שמחת הולדת הבן – הנכד

הר"ר ישראל ברודבקר הי"ו – חיפה
לרגל שמחת הבר מצוה לבנו הב' יצחק אליעזר נ"י
יום ד' ויצא אור לו' כסלו
אולמי השמחות רחוב מלצר 15 ב"ב

הר"ר מרדכי שלום יוסף כהן הי"ו – ב"פ
לרגל שמחת נישואי הבן

הר"ר יהודה וידר הי"ו – בית שמש
לע"נ חמוני הרה"ח ר' אברהם ב"ר משה דב ז"ל ברויער
נלב"ע ז' כסלו תשע"ט

יו"ל ע"י מכון דברי תורה – אמשינאווי

כל הזכויות שמורות ©

לתרומות, הנצחות, ולקבלת הגליון
amshinov40@gmail.com

ניתן לתרום בעמדות נדרים פלוס
או במספר 03-7630585 שלוחה 8456

ליל שבת קודש

פרשת תולדות תשפ"א לפ"ק

ובהמות וכסף וזהב, מיד אמר עשו ליעקב, יעקב אחי לא כך אמרת לי שתטול אתה העוה"ב, ואני אטול העוה"ז, ומנין לך כל העוה"ז נשים ובנים וממון עבדים ושפחות למה אתה משתמש ונהנה מן הדברים שבעוה"ז כמותי, ואמר לו יעקב לעשו, זה מעט הרכוש שנתן לי הקב"ה להשתמש בו לפי הצורך שלי בעוה"ז וכו', באותה שעה האמיד עשו בדעתו ואמר, ומה העוה"ז שאין ליעקב חלק בו כך נתן לו הקב"ה, העוה"ב שהוא חלקו של יעקב על אחת כמה וכמה.

באותה שעה אמר לו עשו ליעקב, יעקב אחי בוא ונעשה שותפות אני ואתה, טול אתה העוה"ז והעוה"ב חצי, ואני אטול גם כן העולם הזה והעולם הבא חצי וכו'.

ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק וגו' ויגדלו הנערים ויהי עשו איש ידע ציד איש שדה ויעקב איש תם ישב אהלים. בתנא דבי אליהו (זוטא פרק יט) אמרו רבותינו, בעוד כשהיו יעקב ועשו במעי אמן, אמר יעקב לעשו, עשו אחי שני אחים אנחנו לאבינו, ושני עולמות יש לפנינו, העולם הזה והעולם הבא, העולם הזה יש בו אכילה ושתייה ומשא מתן ולשאת אשה ולהוליד בנים ובנות, אבל העולם הבא אינו כן בכל המדות הללו, ואם הוא רצונך טול אתה העוה"ז ואני אטול העוה"ב וכו', באותה שעה נטל עשו בחלקו העוה"ז, ויעקב נטל בחלקו העוה"ב.

וכשבא יעקב מבית לבן, וראה עשו שיש ליעקב נשים ובנים ועבדים ושפחות

לרבנן.

התמרמר עשיו עד מאד, על שנפל לו חלק גרוע שהרי יעקב יש לו נחלת ב' עולמות, יושב אוהלים ולומד תורה ומקיים מצוות ונוחל חלקו לעוה"ב, ויש לו גם עוה"ז, ולו נשאר בקושי קצת עוה"ז.

וילך עשו אל ישמעאל ליטול עצה כדת מה לעשות, וישמעאל הציע לו, תעשה כמו יעקב, לך ותטען שאינך מסוגל ליהנות מעוה"ז, כל זמן שגלוי וידוע לפניך, שאתה מאבד את חלקך לעוה"ב, בכל מעשה עבירה הנעשית על ידך, ולכן כדי לקבל בשלימות את עוה"ז מוכרח הנך לקבל גם עוה"ב.

וכאשר טען כן לפני בית דין של מעלה, התקבלה בקשתו והבטיחו לו את חלקו בעוה"ב, כי אכן מוכרח הוא לכך, כדי ליהנות כהוגן מעוה"ז.

ואמר לו יעקב לעשו אדוני יודע כי הילדים רכים וכו' עכ"ד המדרש.

ומובא בשם הרה"ק בעל יסוד העבודה, שביאר בדרך משל ומליצה ענין זה, בשעה שראה עשו הרשע את יעקב יושב בסעודה, שאלו מה זאת שאתה יושב ונהנה מהעוה"ז הלוא בזה אתה נוטל חלקי, השיב לו יעקב שבת היום ולכן זו היא סעודה של מצוה שנצטוינו בה אחת לשבוע, סבר וקיבל, כעבור זמן שוב פגשו עשו ליעקב שיושב בסעודה ושאלו מה זאת, הרי לא שבת היום, ולסעודה מה זו עושה, ענהו ראש חודש היום, וזה רק אחת לשלושים יום. לאחר זמן פגשו שוב וראה איך שיעקב עורך סעודה שאלו בתמיהה ועתה מה זאת, לא שבת היום ולא חודש היום, ואתה נהנה מהעוה"ז שנפל בגורלי, השיב לו יעקב זוהי סעודת סיום מסכת, וכד שלים רבנן מסכתא עבידנא יומא טבא

אלא הם סכלים בהכרת הטוב, ולפי זה כל החוטאים צריכים להיות פטורין כהשויטים והקטנים והאנוסים, כי אין אונס גדול מחסרון הדעת.

ולבאר זאת יש להקדים, כי השכל והתאוה המה ב' כוחות, שיש לכל אחד מהם דרך אחרת איך להביט על כל דבר, כגון מאכלות אסורות, השכל ישפוט להרחיקו, והתאוה ישפוט שראוי לאוכלו. והנה ההבדל הגדול בין השכל לרצון הוא, שהרצון מתייחס בעיקר להווה, ומראה המתקנות העומד מוכן לפניו, ולכן יש לה כח חזק, אך מתעלם מן הנזק הגדול שיבוא אחריה. מה שאין כן השכל, מראה אמיתות הענין ומה יהא מזה לעתיד, ולכן מוותר על מה שעומד לפניו, למען המעלה היתירה שיבוא אחר כך.

וכזאת מצינו בעשיו הרשע, שרצה שילעיטו אותו מן האדום האדום הזה,

ובעת הגיע תורו לעלות ליתן דין וחשבון, יצא הדין מלפני הבית דין, שילך לגיהנם, וכשטען במר נפשו הלוא הבטיחו לו גן עדן, שחקו על משבתו, ואמרו לו, לא הובטח לך שכר בעוה"ב אלא כדי שתוכל ליהנות באופן מוחלט מעוה"ז, אבל עתה שכבר קיבלת חלקך משולם, כלך לך לגיהנם.

המורם מכל זה, שמי שלוקח לחלקו עניני עוה"ב, בסופו של דבר, אין מחסור ליראיו, וגם יהא לו עוה"ז, וישוב לבית אביו בשלום. אך מי שבחר לחצוב לו בארות נשברים, יקבל שתים רעות, ונגרש מנחלת ב' עולמות.

ובספה"ק תולדות יעקב יוסף, מביא שאלה מבעל העקידה ע"ד מה שאמרו חז"ל (סוטה ג.) אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות וכו' הרי שהדעת והחטא לא ימצאו יחד. נמצא שעוברי עבירה בעצם רוצים הם בטוב,

ההווה, והיצר טוב נותן בעיקר בעתיד, על פי דברי הגמ' (שבת עז:): רבי זירא מצא את רב יהודה בעמדו על פתח בית חמיו, וחזייה דהוה בדיחא דעתיה, ואפשר לשאול אותו בכל דבר. שאלו, מפני מה העיזים הולכות בראש העדר ורק אחריהן הולכות הרחלות, אמר ליה רב יהודה, כבריייתו של עולם דברישא חשוכא והדר נהורא שקודם היה חושך ואח"כ אור, כן העיזים שהן בדרך כלל שחורות הרי הן קודמות לרחלות שהן בדרך כלל בהירות.

ואח"כ שאל עוד מאי טעמא הני מכסיין, היינו שהכבשים יש להן זנב שמכסה אותן, והני מגליין, והעיזים הם בלא זנב המכסה אותן, והשיב לו, הרחלות שאנו מתכסין עצמנו בלבוש העשוי מצמרן, גם הן מכוסות. ואילו הני עזים שאין אנו מתכסין בהם, גם הם מגולין.

וכל רואה יכיר שרב טוב גניז בדברי

ולא רצה כלל לחשוב על התוצאה, וביזה את הבכורה באומרו, ולמה זה לי בכורה, אך כשהתעורר אזי צעק במר נפשו, ויעקבני זה פעמים וגו', את בכרתי לקח וגו', והנה עתה לקח ברכתי וגו', שהתחרט על שמכר בפחזות את הבכורה. וזה מרומז גם בשמותם, יעקב נקרא על שם עקב, שמתבונן שגם אם הוא ערב ומתוק בהווה מ"מ לעתיד בעקב יהי' מר, ועשיו צוחק על יום אחרון, ובוחר לעשות רק מה שנמצא לפניו בהווה, ונקרא עשו כמו שמצווה עשו ואין לחוש לעתיד.

ועפ"ז מסביר מה שאמרו חז"ל אין אדם חוטא אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, שאין הכוונה, שאינו יודע מהות הדבר כדין שוטה, אלא שאינו חושש על העתיד, ומלזל בה, רק חפץ בהווה, וזהו דבר של תימא ושטות.

וראה בקדושת לוי (ליקוטים) שמסביר באר היטב למה באמת היצה"ר נותן את

כל סחורות שבעולם יושב במקומו, וכל מי שרוצה יבוא אליו ויקנה, אבל הרוכל הקטן שאין לו אלא מחטין וצנורות, שאין כל כך צורך לבני אדם בזה, הוא צריך לסבב מכפר לכפר לחזור אחר הקונה ולפתות אותו לקנות אצלו.

והנמשל יובן ממילא, להשיג התורה, בעבור שזה הוא תכלית כל האדם צריך לחפש את התורה ביגיעות גדולות, כמו אצל סוחר הגדול הזה שיש אצלו כל מיני סחורות טובות, וצריך כל הרוצה לקנות לבא לביתו.

אך מעשה חיצונית היינו דבר שאינו מביא לידי תכלית הברואים, כי תכלית הברואים הוא לעשות רצון הבורא ולא לעבור על רצונו חס ושלום, לכן צריך הסט"א לצאת בחוץ, לרדוף אחר האדם, בעבור שזה כסוחר הקטן הזה שמוכר דבר שאין כ"כ צורך בהם, ולא יטריח האדם אחריו, אלא הסיבה

אגדה אלו, כידוע מהאריז"ל שרוב סודות התורה גנוזין באגדות חז"ל (ראה תניא אגה"ק כג), וכאן נרמז כוונה עמוקה ורמז מוסר, והענין הוא כי בדברי קדושה אמרו חכמינו ז"ל (מגילה ו:): יגעתי ומצאתי תאמין, שצריך לייגע עצמו להשיגם, לא כן בדברים חיצוניים בקל אפשר להשיג אותם, כי יצר הרע הוא מסית תמיד לאדם לעשות עבירה, ומזמין עצמו לפניו, כמו שאמר שלמה המלך ע"ה בכתובים (משלי ז, יב) 'פעם בחוץ ופעם ברחובות'.

וצריך להבין למה באמת מעשה חיצונית של הסט"א אפשר בקל להשיג, ומעשה פנימיות וקדושה אינו קל להשיג, וצריך יגיעה. ויובן על פי משל, שני סוחרים, האחד יש לו סחורה, מן הטוב והיפה שבעולם, והאחר אין לו אלא דברי רוכלות סדקית ומחטין ושאר סחורות קטנות. הסוחר הגדול שיש לו

מכוסה, כי בודאי יטריח עצמו כדי להשיגו ואין צריך להיות מגולה כל כך, אבל 'והני דלא מיכסיין מינייהו מיגליין', אך החיצוניות הוא כמו הסוחר הקטן הנ"ל, ורודף אחר האדם, כיון 'דלא מיכסיין מינייהו', כי אין עושה מלבוש לנשמה, אלא אדרבא עוד פוגם את נשמתו, לכן הקליפה הוא מגולה, בעבור שאין לסחורה שלו צורך כל כך, וזה מעלתו היחידה שמזמין עצמו לאדם ללא טירחא.

והנה שבת קודש הוא מעין עולם הבא, וכדברי הראשית חכמה (שער הקדושה) הוא נועד בכדי שנזכור למה נשתלחנו לעוה"ז, לעבוד את ה' באהבה וברצון. כן יעזרנו ה' שנזכה לנחלת עולמים בביאת משיח צדקנו בב"א.

שקונים ממנו כי זה נמצא בפניו, וזה הטעם שהיצה"ר רץ אחר האדם שזה הדרך היחידה איך שיכול למכור מרכולתו, ההווה החולף כהרף עין, כי כל מעלתו הוא רק שקל להשיגו. משא"כ הסחורה הטובה שהוא התורה והמצוות. כל שעניו בראשו לראות את הנולד, יטריח עצמו לקבל אותו.

וזה פירוש הגמרא, 'מאי טעמא הני מיכסיין', רוצה לומר מעשה הקדושה מכוסה מאד וצריך יגיעות גדולות כדי להשיגם, - 'והני מיגליין', ומעשה חיצונית הוא מגולה מאד ובקל אפשר להשיגה, וע"ז מתרץ 'הני דמיכסיין מינייהו מיכסיין', רוצה לומר מעשה הקדושה שבזה עושה האדם מלבוש לנפשו ליהנות מזיו השכינה לכן היא

סעודה שלישית

פרשת תולדות תשפ"א לפ"ק

טוב. וזהו מה שנאמר כאן, ויגדלו הנערים ויהי עשיו 'איש יודע ציד' 'איש שדה', כלומר שלא הי' רק כמו אדם שנכשל, אלא כל מהותו הי' יודע ציד, משא"כ מהותו של יעקב אבינו הי' יושב אהלים בבית שם ועבר, עכ"ל.

וככה הם זרע יעקב, אף בשעה שאין עושים רצונו של מקום ח"ו, הרי זה דרך לכלוך בעלמא, אך עצם פנימיותם טובה מאד מאד.

ובמדרש (סה, כב) ד"א וירח את ריח בגדיו ויברכהו. ומפרש המדרש וירח את ריח בגדיו מלשון בוגדיו, שהבוגדים שבישראל, כגון יוסף משיאת ויקום איש צרורות שהיו מפושעי ישראל ובכל זאת

ואלה תולדות יצחק בן אברהם אברהם הוליד את יצחק וגו'. וברש"י, יעקב ועשיו האמורים בפרשה.

ומצינו בפרשה, ויגדלו הנערים ויהי עשיו איש יודע ציד איש שדה ויעקב איש תם יושב אהלים. ומכ"ק אאזמו"ר זצלה"ה למה נאמר 'איש' יודע ציד, וביעקב 'איש' תם, והלוא די בזה שיכתוב, ויגדלו הנערים ויהי עשיו יודע ציד' וגו' ויעקב תם' יושב אהלים.

ונראה לומר, דהתורה לא בא ללמדנו כאן מעשי יעקב ועשיו, אלא לגלות מהותם, שכן יש הרבה פעמים שהאדם נכשל בעבירה אך מ"מ אין מהותו רע, ומאידך יש אדם שעושה מצוה אך אין מהותו

לעשיו כח גדול, שכן נמצא אצלו כח צאצאיו שיש בתוכם נשמות הגרים כגון ר' עקיבא שמעיה ואבטליון, נמצא שכל התורה שבע"פ היה ניצוד אצלו, והנה בעת שנכנס לפני אביו, הלביש עצמו בכוחות של נשמות גירי הצדק ובזה רימה את יצחק, עד כאן דברי האר"י הק'.

ומעתה מוסיף המגיד מקאזניץ, כשהיה יעקב נצרך להיכנס לפני אביו, ולהיראות כדוגמת עשיו, העלה בדעתו, וכי איך יוכל לעשות כן, הלוא אין לו את כל הרשע של עשיו, ואיך יכנס בן אצל אביו, על כן נתן עצה לנפשו, הרי גם אצלו יש כאלו נשמות החוטאים בנפשותם, כגון יוסף משיתא וכו', על כן ילביש עצמו בכוחות אלו, ובזה יוכל להידמות לעשיו.

אך כשבא לידי מעשה כשנכנס לפני יצחק אבינו, והריח את מעשי בוגדיו, תמה אביו, הלוא אין זה בוגדים, שהרי אין מעשיהם דומים כלל למעשי עשיו,

מעלים ריח טוב, כדמצינו שיוסף משיתא, בשעה שבקשו השונאים להכנס להר הבית, אמרו ליוסף משיתא שיכנס הוא תחילה, וחפץ שיקח ראשון יהא שלו, והוציא מנורה של זהב, אמרו לו אין דרכו של הדיוט להשתמש בזו, אלא הכנס שוב, ומה שתוציא יהא שלך, ולא קיבל עליו וכו' עד שנהרג על קידוש ה', וזהו הנרמז בפסוק, ראה ריח בני וגו', שאפי' הבוגדים יש להם ריח טוב, ואינם רוצים למרוד בהקב"ה.

ובאמת, מה ראה כאן המדרש לצרף הדרוש בענין בוגדים לוירח את ריח בגדיו, וכי רק מכיון שהלשון דומה, חיברם יחד, או שמא יש כאן שייכות פנימית לריח הבוגדים.

והנה הרה"ק המגיד מקאזניץ בספרו שארית ישראל מבאר איך הצליח עשיו לרמות את אביו יצחק, בהקדם דברי האריז"ל עה"פ כי ציד בפיו, שהיה

יעבור ויכלה הריח רע, יחזור הריח הטוב.

ועל פי הדברים האלו פירש, שכמו כן היא בחלק יעקב שבכל איש ישראל, שאעפ"י שיחטא ויטנף את עצמו בזבל ואשפה, אעפ"כ ריח הקדושה שהיא הנקודה הפנימית שבקרבו לא יתקלקל, וממנה תוצאות חיים שיוכל לחזור בתשובה ולהריח כבשמים. וזה הוא פירוש הכתוב ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה', כשם שלא נתקלקל ריח השדה, כן הוא גם ריח בני עכלה"ק.

יעזור השי"ת שנתברך בכל הברכות האמורות בתורה ונזכה לישועה ורחמים וגאולה קרובה אמן.

כי בשורש הם כולו טוב. וזהו שאמר ראה ריח בני כריח שדה אשר ברכו ה', כי הם כלל אינם פושעים, שכן מיד מתחרטים על כי נמצא בעוללתה ידיהם, כי נפש ישראל הוא עצם הטוב, ורק הלכלוך שעל גביו הוא זה שמסתירו.

וכן מצינו בישמח ישראל שכתב שאביו הרה"ק רבי יחיאל מאלכסנדר, בעת ששהה במארינבאד לרפואה, נהנה מאד מאויר הצח והריח הטוב, ואמר אז שאעפ"י שנמצאים שם אנשים רעים וחסאים אעפ"כ אינם מקלקלים את האויר והריח, והוא דומה לענין שמזבלים השדה בזבל, ואעפ"כ ריח השדה אינו מתקלקל בעצם, וכאשר

אמרים

(לפני חלוקת יין ותפוחים)

הנה מצינו בפרשה, שהברכות של ויתן
לך באו על ידי יין, כדכתיב למען
תברכך נפשי וגו' ויבא לו יין וישת.

וכן מצינו לענין תפוחים, שיש בכוחו
לעורר הברכות של ויתן לך, וכדמצינו
בביאור הגר"א בהל' ראש השנה,

שמביא כי ברכות אלו של ויתן לך, עפ"י
הזוה"ק היה בראש השנה, (ויש בזה
מדרשים חלוקים, וכידוע רש"י בחומש נוקט
כמדרש שהיה בפסח). ומ"ש ראה ריח בני
כריח שדה אשר ברכו ה', הכוונה לחקל
תפוחים (כמובא בגמ' תענית כ"ט), ועפ"י
מבאר הטעם שאוכלין תפוחים בראש
השנה, שבזה מעוררים ברכות אלו.

קידושא רבא

פרשת תולדות תשפ"ב לפ"ק

אלולן מבאר שיש ב' חלקים בתפילה, האחת כשרוצה לקבל דבר, שעל זה נאמרו דברי חז"ל, אין תפלתו של אדם נשמעת אלא עם הציבור, אך עיקר ענין התפילה שפירושו עבודה שבלב, ענינה הוא, להראות 'לעצמו' כי בלתי השם יתברך אין כלום ולזאת מבקשים מאתו מה שצריכים, כלומר התפילה בא לפעול בנפש האדם שידע שהכל ממנו יתברך, ומבלעדו אין שום כח בעולם.

ובדומה לזה מצינו בחסיד קארלין שאמר לאחד ששאל אותו, למה צועק בתפילתו, וכי אין הקב"ה שומע את דבריו הנאמרים בלחישה, אזי אמר, אכן הקב"ה שומע, אך אני אינני שומע... כן הדבר הזה, עיקר התפילה הוא לפעול אצל עצמו שיכיר את ה'.

ויתן לך האלהים מטל השמים וגו', וברש"י בשם המדרש, ויתן ויחזור ויתן. וקשה, מהו הברכה זו של 'ויתן ויחזור ויתן'? וביאר כ"ק אזורי זצלה"ה ואמר בשם הרה"ק הר"ב מפשיסחא זצוק"ל, שהקשה, בעת שקלל ה' את הנחש אמר לו, ועפר תאכל כל ימי חיך. ולכאורה איזה מין קללה היא זו, הרי עי"ז מזונותיו יהיו מזומנים לו בכל מקום ובכל זמן? אלא הקב"ה לא היה רוצה להתעסק עמו יותר, ואמר לו, הא לך, ואל יהא לו שייכות עם הקב"ה. ולפי"ז, זהו הברכה גם כאן, ויתן ויחזור ויתן, פירושו, שכל עת וכל שעה יהיה לך עסק עמו, עכל"ק.

ולבאר היטב ענין הברכה בויתן ויחזור ויתן, הנה השפת אמת במכתב [ר"ח

מ'דארף בעסער צו וועלן. ועל כן התאמץ בלימודו עוד יותר, ובכל זאת גם בשבוע השני אמר לו זאת, ועל כן התחזק יותר בשקידה וכמעט לא אכל ולא ישן וכו', עד שפעם אחת לא יכל עוד להתאפק ופרץ בבכיה ואמר טאטע זאג מיר ווי אזוי וויל מען בעסער לערנען. ענה לו אביו: וועלן לערנען הייסט אז מען וויל נישט קיין אנדערע זאך, נאר לערנען. אז זה נחשב לרצון גמור.

נמצא לפי"ז שעיקר העבודה הוא 'לא לרצות', שכן כל אחד רוצה ללמוד, אלא הוא רוצה עוד דברים והם אלה המפריעים לו, ולזה צריך הסכמה בלב לא לרצות דברים אחרים, ואז כל הרצון נמצא בלימוד התורה.

והנה הנחש הזה אכן יש לו את כל מה שרוצה, ומאכלו מזומן לפניו תמיד, אך לא הגענו לעולם כדי לאכול ולשתות ולמות, אלא כל התכלית הוא שבזמן הזה שאנו בעולם, נתבונן שכל חיותנו הוא מבורא כל עולמים, ולחזק קשר זה, אך הנחש לא יגיע לעולם לתכלית, וזהו הקללה, שאינו זוכר את ה', וכל חיותו לריק. והברכה הוא ויתן ויחזור ויתן, שבכל עת ובכל עניניו הגשמיים, יזכור את הבורא ב"ה.

*

בימי ילדותו של הרה"ק רבי יעקב דוד מאמשינאוו זצ"ל [השבוע היארצייט] היה נבחן על תלמודו, אצל אביו הרה"ק רבי יצחק מווארקי זי"ע, מדי שבת בשבתו. פעם לאחר שבחנו אמר לו,

סעודה שלישית

פרשת תולדות תשפ"ב לפ"ק

כמתעתע וגו'. לזאת נאמר בקרא, ורבקה אמרה אל יעקב בנה, רומז לשכינה הקדושה האומרת אל כל איש ישראל, לך קח לי, אתה תעשה כל מה שתמצא בידך לעשות, ואני 'אעשה אותם מטעמים לאביך' להיות מוכשר בכל הכוונות הראוים להם.

ובהמשך שם (ד"ה ותקח רבקה), כי יקשה בעיני האדם, לפתוח פיו בגשתו אל הרנה ואל התפלה, כיון רואה שעדיין יש בו תאוות רעות. ובליבו תמה, למה עשה כן הבורא ב"ה להכניס האדם בעוה"ז בעבודה קשה כזה. אל יפול לב האדם מזה, כי באמת הוא לטובת האדם, כי ממנו נקח לעבוד הבורא לעשות המצות בחשק נמרץ, כי ידוע שכל התאוות והחשק שיש, אפשר

ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירש. זה פרשה של ברכות, שהמה ברכות לדורות. הנה בעת שרבקה שמעה דברי יצחק אל עשו, אמרה אל יעקב, לך נא אל הצאן וקח לי משם שני גדיי עזים טובים ואעשה אתם מטעמים לאביך כאשר אהב וגו' והבאת לאביך ואכל בעבור אשר יברכך לפני מותו.

ובתפארת שלמה כתוב כי כאן התורה רומזת לנו דרך בעבודת ה', כי בגשת האדם אל התורה והמצות וידוע בעצמו שפל ערכו ומצבו כאשר לב יודע מרת נפשו, כי המרה את רוחו והלך בדרכי תעותים על כן ירא לנפשו לפתוח בעבודת השי"ת, כמו"ש (בראשית כו, יב) אולי ימושני אבי והייתי בעיניו

הגשמיות יתגשם ח"ו, כמו שנאמר פן תאכל וגו' ורם לבבך, לכן טען לפני השכינה, האיך אוכל לקבל את הברכות, הן עשו איש שעיר, ומהותו להיות בערבוביא והולך בדרכי לבו אם טוב ואם רע. אבל אנוכי איש חלק, וברצוני להיות חלק צח ומצוחצח בלי שום סיג ופסולת, וזהו שאמר, אולי ימושני אבי שבשמים, ימשמש ויפשפש במעשי, והייתי בעיניו כמתעתע. והבאתי עלי קללה ולא ברכה, שעל ידי זאת הברכה של גשמיות יכול גם לצמוח קללה ח"ו.

ותאמר לו אמו היא השכינה הקדושה עלי קללתך בני, אל תמנע מלקחת הברכות כי הם לך לתועלת, ועלי מוטל לשמור אותך מקללה. אך שמע בקולי ולך קח ל'י, רוצה לומר שתשתדל שתהיה כוונתך בכל עניני עולם הזה, שיהיה לך כח לעבוד השי"ת, ויהא כוונתך לשמים.

כן יעזרנו ה' לעשות נחת רוח לפניו ונזכה לגאולה במהרה ברחמים אמן.

להפכם לצורך עבודת ה', ורק צריך לשית עצות בנפשו איך להפכם לטובה.

וזהו ותקח רבקה את בגדי עשו וגו' החמודות, המה התאוות והחמדות רעות של עשו. ותלבש את יעקב בנה הקטן, הם הצדיקים אף שהם קטנים בעיניהם ומורא על ראשם לגשת אל הקודש, מלבישים אותם בחשק ורצון של תאוות עוה"ז, כי בזה יוכלו לקחת החשק לעבודת הבורא ב"ה, ולהפך אותם לטובה.

ובספה"ק נועם אלימלך ורבקה אמרה אל יעקב בנה לאמר, השכינה נקראת רבקה, ועם בני ישראל נקראים בשם יעקב, והשכינה הקדושה היא האם המרחמת על בניה, ורוצה לקיים את בניה בגלות שיהיה להם גם מעט בעולם הזה, ועל כן היה תשוקתה מאוד שיברך יצחק את יעקב גם בעניני עולם הזה, ולכן אמרה לו שילך ויקבל את הברכות.

אך יעקב עלה מורא על ראשו פן על ידי

ליל שבת קודש

פרשת חיי שרה תשפ"ג לפ"ק

תשכח' הרי שכחת הלב אמור, הא מה אני מקיים זכור, בפה, ע"כ. ולכאורה מכאן משמע שהיכן שנאמר 'זכור' לבד, די שיזכור בליבו, ולפי"ז יוכלו לקדש בהרהור לבד, וכבר תירצו זאת בכמה אופנים.

אך יש שכתבו (ע' פרי מגדים סי' רע"א א"א סק"ב) שאכן מן התורה יוצאים ידי חובת קידוש בהרהור לבד. ומדבריהם למדנו גודל מעלת החושב מחשבות מענין קדושת השבת, שבו שבת קל מכל מלאכתו.

*

ויצחק בא מבוא באר לחי רואי. היינו שיצחק הגיע מן ה'באר' אשר שם נגלה המלאך, [ח"י הוא מלאך] הנה בשפת אמת

ברמב"ם הלכות שבת (פרק כט, א) מצות עשה מן התורה לקדש את יום השבת בדברים, שנאמר (שמות כ') זכור את יום השבת לקדשו, כלומר זכרהו זכירת 'שבח וקידוש', **ובספר המצוות** (מצות עשה קנ"ה) מבאר יותר וז"ל: שצונו לקדש את השבת, ולאמר דברים בכניסתו וביציאתו, 'נזכור במ גודל היום הזה ומעלתו והבדלו משאר הימים הקודמים ממנו והבאים אחריו', ע"כ. ומבואר בדבריו שצריך לומר את מעלתו של השבת, ובמה שונה הוא משאר הימים, כפי שאכן נאמרים בעת 'קידוש'.

וכאן ברמב"ם למדנו ש'זכור' הוא שיאמר בפיו, אך צ"ב שהרי חזינו בגמ' (מגילה יח, א) לענין קריאת פרו' זכור, 'זכור' יכול בלב, כשהוא אומר 'לא

הוי"ה לפניו, ועל כך מביא ששמע מר' נחמן (מהארדענקא או מקאסוב) שלא ינסה בכח שיהא מצוייר לפניו כן, כי זה נקרא לקחת את בת מלך בשביה, אלא צריך לחשוב על השי"ת תמיד, ואז בכל פעם שרואה פסוקים יתבונן בשם הוי"ה, עד שיעלה לפניו השם מצוייר מעצמו.

וראה עוד מש"כ שם (אות ג) בשם **החסיד יוסף יעבץ** על פרקי אבות, שהסימן אם השי"ת תמיד לנגד עיניו, אם הוא שפל בעיניו, שהוא מדרגת הענווה. ומביא על זה משל מב' סוחרים, שיש לכל אחד מהם אלף דינרים, והאחד דר בכפר אשר אנשיה כולם עניים על כן יתגאה בזה על אנשי הכפר, אך הסוחר השני הדר בעיר שכולה שרים רמי מעלה, אין לו שום חשיבות מן מעט העושר שיש לו, כן הדבר הזה, כי הרחוק מן השי"ת מתגאה על שלמטה ממנו, אך הצדיקים אשר השי"ת לנגדם תמיד, הם שפלים בעיניהם תמיד, בהביטם לצור חסיו בו.

(וירא תרמ"ג) מביא בשם זקינינו **החידושי הרי"ם ש"יצחק'** הרי הוא מלשון צחוק (ע"ע אוהחה"ק בראשית כא, ג) היינו שהצדיק השקוע בעבודת ה' כשרואה כל תחבולות היצה"ר להביא בני אדם לעסוק בהבלים, הרי זה לצחוק בעיניו. ומאידך מצינו בישמעאל הלשון מצחק, והיינו שעונות חמורים הם לצחוק בעיניו עד שמפסיד כל העוה"ב, וב' מיני צחוק המה.

ובספרי הרבי הקדוש מלובלין, מבאר 'ויצחק בא', היינו איך מגיעים לדרגא זו של יצחק, שכל עניני עולם הזה יהיו לצחוק בעיניו, העצה הוא 'באר', הרומז לתורה שבעל פה כמ"ש הואיל משה באר את התורה הזאת, ועצה שניה ל'חי רואי', שיראה בכל עת את ה' לפניו, ואז לא יוכלו לבלבלו בהבל.

ואיתא **בתולדות יעקב יוסף** (אות ב') אהא דאיתא **מהמקובלים** על הפסוק שויתי ה' לנגדי תמיד, שצריך לצייר שם

*

בדברי שמואל (סלאנים) על הפסוק ואברהם זקן בא בימים וגו', שישנם אנשים שמבלים זמנם בעסקי העולם, ורק בסוף היום הם נזכרים מעבודת ה', והמה נקראים שבאים 'אחר הימים', ואלו החושבים שבעתיד יעבדו את ה', המה נקראים שבאו 'קודם הימים', אבל אברהם אבינו היה 'בא בימים' בשוה עמהם, שבכל עת חשב איך לתקן את הזמן העומד לפניו בהווה.

*

ויצא יצחק לשוה בשדה לפנות ערב, מכאן למדו חז"ל (ברכות כו, ב) שיצחק תיקן תפלת מנחה, ובדף ו' (שם) מובא הא דאמר רבי חלבו אמר רב הונא, לעולם יזהר אדם בתפלת המנחה, שהרי לא נענה אליהו אלא בתפלת המנחה.

בכלי יקר מביא שבשאר התפילות שנתקנו ע"י אבות העולם, לא מצינו שנענו תיכף ומיד, אלא בתפלת מנחה מצינו כן, שיצחק נענה מיד, שמסתמא התפלל עתה יצחק על הזיווג, כי אליעזר

ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל. ואיתא בזוהר הק' (קכט, א) שאברהם לא הגיע לדרגתו בפעם אחת, אלא כל ימיו הלך מדרגה לדרגה, עד שנאמר עליו ואברהם זקן בא בימים וגו', וממשיך הזוה"ק, אשריהם בעלי תשובה, אשר 'בשעתא חדא, ביומא חדא, ברגעא חדא' מתקרבין להקב"ה, ואיתא בשם הרבי ר' בונם זי"ע **מפשיסחא** (צדקת הצדיק אות קכז) שרבי שמעון בן יוחאי פעל על ידי עבודתו וזכותיו את כח התשובה הגדולה הזו, שיוכל הבעל תשובה לזכות לכל המדריגות ברגעא חדא.

הנה איתא בבית אהרן עה"פ ואברהם זקן, שה'עולם' אומרים ש'השכל בא עם השנים' אך באמת הוא דבר שאינו טוב, כי מי שמחכה עד שמגיע השכל, נמצא שבילדותו הולך אחר שרירות לבו וממלא תאוותו, ורק לאחר אפיסת כוחו, הוא בא אל השכל. וראה גם מש"כ

ישפיע אליו שפעו במשך היום, אך כאשר ינטו צללי ערב ומתחיל להחשיך ורואה שלא השיג מה שהיה צריך להשיג במשך היום, אזי תפילתו תפילת עני בלב נשבר, כמ"ש תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו. ולכן נקרא תפילת יצחק שיח, כמ"ש לשוח בשדה.

*

שני חיי שרה. ופירש"י כולן שוין לטובה. ולכאור' קשה, שהרי היתה לה הרבה עגמת נפש בשנות חייה, ואיך אומר רש"י 'כולן שוין לטובה'. ופירש הרה"ק הרבי ר' זושא זי"ע, שאצל שרה כל מה שעברה בחייה קיבלה באהבה, והיתה רגילה לומר על כל דבר גם זו לטובה, וזהו 'כולן שוין לטובה'.

וכידוע שהאחים הקדושים הרבי ר' שמעלקא מניקלשבורג ובעל ההפלאה זי"ע שאלו מאת רבם המגיד ממעזריטש זי"ע, איך אפשר לקיים דברי חז"ל חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על

היה עכשיו בדרך לחפש שידוך עבורו, ולכן יצא השדה להתפלל על כך, והנה מיד כאשר התפלל על זה כתיב, וישא עיניו וירא והנה גמלים באים, כי בשעת התפלה היה נותן עיניו למטה, ומיד אחר סיום התפלה נשא עיניו למעלה, וירא שנענה מיד, והנה גמלים באים נושאים את בת זוגו.

וראה בדברי הטור (סימן רלב) שמבאר הטעם שתפילת מנחה מתקבלת ביותר, שתפלת שחרית הוא בבוקר מיד בתחילת היום כשעוד לא התחיל עבודתו, וכן ערבית הוא אחר שנגמר היום, והוא פנוי מעסקיו, אבל תפילת מנחה היא באמצע היום, בעוד שהוא טרוד בעסקיו, ולכן כאשר בר ישראל הוא פונה מכל עסקיו כדי להתפלל, חשיבותו מרובה ותפילתו מתקבלת ביותר.

ובדומה לזה איתא מהרה"ק רבי צדוק, (צדקת הצדיק רכ"ב) שבתפילת שחרית ענינו שמתפלל ומקווה להשם יתברך כי

אמונתו זוכה להמתיק הדין, עד שמתהפך למדת הרחמים, כמו המעשה עם רבי עקיבא שאמר 'כל מה דעביד רחמנא לטב עביד' שלקח עמו נר, תרנגול וחמור, בא החתול ואכל את התרנגול, האריה אכל את החמור, והרוח כבתה את הנר, מעשים אלו בתחילה היו רעים, אך צמחו מהם טובות שעל ידי זה ניצל רבי עקיבא מהאויבים שלא ראוהו, כלומר שהאדם רואה שהמצב כעת אינו טוב, אך התוצאה יהא לטובה.

אך יש מדרגה גבוהה מזו הנקראת 'גם זו לטובה', שנאמרה על ידי נחום איש גם זו, שהוא יותר עמוק, שמאמין באמונה שלימה שהיסורים בעצם הם טובה גדולה, ולא היה שם רע מעולם, ואז אכן זוכה לראות בישועת ה' כמו שהיה אצל נחום איש גם זו, שהעפר עצמו נהפך לחיצים ובליסטראות.

ואפשר להוסיף בדרך אפשר, שעל פי דברי הבעש"ט נראה לבאר המעשה המובא בתלמוד ירושלמי (פאה לז, ב)

הטובה ולקבלוהו בשמחה, והשיב להם המגיד הקדוש שילכו אל בית המדרש, שם יש אחד ושמו זושא והוא יגיד לכם את פירוש המשנה.

על כן הלכו לבית המדרש וספרו להר"ר זושא מה שהמגיד אמר להם לשאול אותו. תמה הרר"ז, איך יתכן שהרבי שלח אליו, וכי איך שייך לשאול זאת לאדם אשר מעודו לא היה לו שום רע, ועתה הבינו את כוונת רבם, שיראו את הרבי ר' זושא, איך שהוא עני ומדוכא רח"ל כל ימיו, ומחמת שמקבל הכל באהבה, אינו מרגיש שום רע.

איתא מהבעל שם טוב זי"ע על שני מאמרי חז"ל 'כל דעביד רחמנא לטב עביד', (ונפסק בשו"ע או"ח סי' ר"ל, לעולם יהא אדם רגיל לומר, כל מה וכו') ו'גם זו לטובה'. שהם ב' מדרגות זו למעלה מזו, שההבדל ביניהם הוא כך, ד'כל דעביד רחמנא לטב עביד' הוא כשמאמין שבודאי מזה הרע עצמו יצמח טוב, אע"פ שעדיין אינה נגלית, ועל ידי

לאברהם אל הארץ אשר אראך, שילך לזה הארץ אשר יהיה הסבה שילך לשם. ולכן כאשר בא לארץ ישראל והיה שם הרעב, ראה שהקב"ה הביא סיבה שלא ישאר כאן, אלא ילך לארץ אחרת, ונמצא שזה הוא הוראה מן השמים.

וראה מה שאמר הרה"ק רבי משה **מקאברין זי"ע** (מובא ב'תורת אבות') שלקבל בשמחה את הנהגת הבורא בכל צורה שמתנהג עמו, הרי זה יותר יקר מכל הסיגופים כולם, וזהו התיקון הגדול ביותר. וכאמר חז"ל בכל מדה ומדה שהוא מודד לך הוי מודה לו.

מסופר שבנאוהארדאק היה נוהג לעשות מעשים מוזרים, כדי להציג את עצמם ללעג בעיני הבריות, ואחד מן הדברים היה שביקשו לקנות מסמרים בבית מרקחת, וגורמים לעצמם לעג בעיני הבריות, וכך חישלו את עצמם לא התבייש מן המלעיגים עליהם בעבודת ה', והיו שטענו נגד דרך זו, שאין צריך לחפש את הטשועקעס שם, שכן אם

שנחום איש גם זו קיבל על עצמו יסורים גדולים, כיון שלא נתן לעני לאכול וכו', הגיע אליו לבקרו ר' עקיבא ואמר לו, 'אוי לי שאני רואה אותך כך' ענה לו נחום איש גם זו, 'אוי לי שאין אני רואה אותך בכך'. אמר ר' עקיבא, 'למה אתה מקללני' ענה לו 'ולמה אתה מבעט ביסוריך'. ולפי דברי הבעל שם טוב מובן, שהם לשיטתייהו בכ' דרגות האמורים לעיל, שנחום איש גם זו ראה ביסוריך אלו רק טוב וחסד.

ואיתא מהרמב"ם עה"פ ותהי אשה לבן אדניך כאשר דבר ה', וכותב שאף שלא דיבר עימו ה' להדיא, אך כיון שהתגלגלו כן המקרים, זה נמי נקרא כאשר דבר ה', כי הקב"ה הוא זה שמשנה את הסיבות בדרך טבעי, וזה הוא ההוראה ממנו לעשות כן, ובדומה לזה **בקדושת לוי** (פרשת לך לך) שמביא שיש מקשים למה הביא אברהם את שרה למצרים וכך בא לידי סכנה, בזמן שלא אמר לו השי"ת לילך לשם, ומפרש שמה שהשי"ת אמר

וכו', וקפץ לפני אביו ואמר מה' יצא הדבר וכו' וזה לא היה מתוך צדקתו, אלא היה ממחר בשביל השוחד שהבטיח לו.

אך כשנגמר השידוך הלך אליעזר והוציא כלי כסף וזהב ונתן לרבקה, אך ללבן לא נתן אלא מגדנות, על כן ניסה לקלקל ולעכב השידוך, וזהו שאמר 'תשב הנערה אתנו ימים או עשור' וגו', ואליעזר עשה כאינו מבין, והזכיר את הסכמתו הקודמת שאמר מה' יצא הדבר וגו', והוסיף לאמור וה' הצליח דרכי, כלומר שכבר נגמר הענין, ובזה רמז לו שאי אפשר לו לקלקל עוד, ורבקה בחכמתה הבינה את כל הרמאות, ועל כן כשאמרו 'נקרא לנערה ונשאלה את פיה', מיד אמרה 'אלך' וברש"י אף אם אינכם רוצים, ולמה אמרה כן, אלא שהבינה שיש כאן עסק שוחד של לבן.

הקב"ה רוצה ממך עבודה כזו, הוא כבר ישלח את הטשוועקעס הביתה.

והן הן הדברים, שהאדם צריך לראות בכל מה שמסביבו, דברים שהקב"ה שלח אליו, ואת זה תפקידו לתקן, ולא זולת.

*

בשלי"ה הק' מביא שמה שלבן רץ להקביל פני אליעזר, היה מפני שראה את הנזם והצמידים, ושמע את דברי רבקה, אז ידע שבא אליעזר בשביל שידוך, וכיון שחמד לממון, נתלבש ברמאות, ורץ לנגדו לדבר עמו בסוד, שרק אם יתן לו כך וכך שוחד אזי יסכים לתמוך בשידוך, ואם לאו ימחה בידו.

אליעזר שהבין מי עומד לפניו, קיים בו 'עם עקש תתפתל', והבטיח לו כל מה שביקש, ולכן ראינו שלבן דאג לו כל כך, שהכניסו לבית, והכין לו תבן ומספוא

אדמוה"ז הרה"ק רבי יעקב דוד זי"ע

אחר הבדלה מוצש"ק תולדות תשפ"ב לפ"ק

השבוע היארציית של אא"ז הרה"ק ר' יעקב דוד זי"ע, הרבי הראשון לבית אמשינאו, היה ידוע מצעירותו לתלמיד חכם וגאון מופלג.

כבר בימי ילדותו התמיד מאד בלימודיו, והיה נבחן על תלמודו אצל אביו הרה"ק רבי יצחק מווארקי זי"ע, מדי שבת בשבתו. פעם לאחר שבחנו אמר לו, מ'דארף בעסער צו וועלן. ועל כן התאמץ בלימודו עוד יותר, ובכל זאת גם בשבוע השני אמר לו זאת, ועל כן התחזק יותר בשקידה וכמעט לא אכל ולא ישן וכו', עד שפעם אחת לא יכל עוד להתאפק ופרץ בבכיה ואמר טאטע זאג מיר ווי אזוי וויל מען בעסער לערנען. ענה לו אביו: וועלן לערנען הייסט אז מען וויל נישט קיין אנדערע זאך, נאר לערנען... זהו נחשב לרצון גמור.

הרבי מווארקי זיע"א היה בפשיסחא קודם פטירתו של מרן הרר"ב זיע"א, אמר לו הרר"ב זי"ע בזה"ל דיין דוד'ל וועט דאך א וודאי באנק טהון, וואס ער איז נישט געווען דערביי, זאלסטו עהם זאגען אז ווען ער וועט קומען צו מיר, וועט ער קענען פועלן אלץ וואס עהר וועט וועלן. [כלומר כשיבוא לציון שלו יוכל לפעול כל הצריך לו].

הרה"ק רבי יעקב דוד אמר, שלפני שהוא הולך לישון 'קוקט ער א דורך אלע חסידים'. וכמו כן הי' אומר, שאצל חסידים אומרים, דער רבי האט צען

טויעזנט יודען 'אונטער זיך', דער רבי האט כך וכך יודען 'אונטער זיך' וכו',
מען דארף האבען די חסידים 'אויף זיך'.

רבינו היה נוסע לעיירות לקרב אנשים לחסידות, כשהגיע לאוסטראווע
מקום בו דרו מתנגדים הלשינו עליו למלכות, עד שהוצרך לברוח משם עוד
בערב שבת סמוך לכניסת השבת, ובדרך נס עוד הספיק להגיע לעיר ראזאן,
והתאכסן בבית הג"ר חיים נטע, שהיה אב"ד שם. [רבי חיים נתן נטע
פרידמן, רבה של רוז'אן, והיה מחסידי הרה"ק מווארקיי זי"ע].

לימים כאשר התקבל אא"ז הרה"ק רבי יוסף זי"ע לרבה של אוסטראווע,
אמר אביו הרה"ק רבי מנחם זצ"ל בתוך הדברים לפני טובי הקהל: עתה
במנותכם את בני, לרבה של אוסטראווע, תיקנה העיר את אשר עוללה לפני
עשרות שנים לאבי זצ"ל.

פעם כשהיה מהרי"ד בשביל איזה ענין בווארשא ועמד בהכנותיו לתפילה,
עם טליתו על כתיפו, אזי באה אשה אחת ורצתה להכנס אל הקודש פנימה,
המשמש אמר כי רק אחר התפילה יוכלו להיכנס, אך האשה התחילה
לבכות, וכאשר הגיע קול בכי לאזני רבינו, פתח את הדלת ושאל מה קרה,
אזי ענה המשמש שהיתה כאן אשה שרצתה להיכנס, ולא הניחו, רבינו
הורה לקרוא לה ולברר את בקשתה, היא השיבה שבעלה נפל לשכרות ר"ל
ואין להם פרוטה בבית, ועד עתה היה אחיה העשיר המתגורר בפראגא
[הסמוכה לווארשא] שולח להם כסף מזמן לזמן, אך מאז שבעלה עוסק
בשכרות, והממון מגיע לבית מרוזח, מסרב לתת לה עוד.

הרבי שאל אותה לשמו ומקום מגוריו של אחיה מפראגא, והבטיח לה שהכל יבוא על מקומו בשלום, הרבי תיכף הוריד הטלית מכתיפו, קרא למשמש ושכרו כרכרה, ונסעו לביתו של הרב של פראגא, וביקשו להצטרף עימו וכך הלכו יחד לבית האח העשיר.

העשיר הכניסם לביתו בכבוד גדול והגיש לשולחן תה לשתות, אך הרבי אמר לו, לא אוכל עתה לשתות, כי קודם יש לי דבר אליך. וישאלו על דבר אחרות, למה אינו עוזרה, ויען ויאמר, כיון מאז שנכנס בעלה בשכרות כל הכסף הולך אל בית היין, ומה לו להתאמץ עבור זה.

ואמר לו הרבי שאכן למען זה בא אליו, ומבקש ממנו שישלח ג' רובל כל שבוע לאחותו במשך ג' שנים, והוא מבטיחו שאח"כ לא תצטרך יותר. וכמובן הסכים העשיר לבקשת הרבי. לאחר שסיכמו ביקש העשיר שכעת ישתה הרבי את התה שהגיש עבורו. אמר הרבי, יעיד הרב של פראגא אשר מלבד הרבי'סטעווע, הננו גם כן רב, והרי רב נוהג לעשות הכל בכתב... מיד כתבו שטר שמתחייב לפרוע שנה ומחצה במזומן מעתה והשאר ישלם אח"כ. אז אמר הרבי להעשיר הן תדע אשר מלבד רבי ורב, הננו ג"כ סוחר, ודרך הסוחרים שעל החוב נותנים וועקסלען [טשעק"ס] שיוכלו לפדותם. וע"כ על החוב הנותר יתן וועקסלען, וכן עשה. אז שתה הרבי התה ונפרד ממנו בברכה, ונסע לבית האיש השיכור, וסידר הענינים, ורק אז חזר לביתו לתפילתו.

כאמור לעיל היה הרבי מקרב אנשים לחסידות. אחד מהם היה החסיד הנודע ר' אברהם סגי נהור, אשר קירבו הרבי בעיר גוסטינין. כ"ק אזמו"ר

זצללה"ה סיפר עליו שעל אף היותו סגי נהור מילדותו, היה תלמיד חכם עצום, כי היה איש חזק מאד, וכשנקט אברך בידו לא היה יכול להשמט ממנו, והיה צריך לומר לפניו דפים גמרא, והיה לו כח זיכרון, עד שלא היו צריכים ללמוד לפניו רק פעם אחת, ולפעמים דברים קשים היו צריכים לומר לו ב' או ג' פעמים, אבל יותר מזה לא היה צריך, וזה היה בין בנגלה ובין בנסתר.

בעת התנאים של אא"ז מרן רבי יוסף זצללה"ה שהיה בקוטנא, אצל זקינה של הכלה, הגאון ר' יהושע מקוטנא זצ"ל, לקח מרן ר' מנחם זי"ע עימו את ר' אברהם סגי נהור, מכיון שהיה נצרך לבריות, 'דחכמה ועשירות הם שני דברים נפרדים', וכיון שאצל ר' יהושע'לע מקוטנא באו כמה גבירים, על כן רצה הרבי שר' אברהם שהיה ת"ח עצום, ישוחח עם הקוטנא גאון בדברי תורה, וכאשר יראה איך שר' אברהם הוא גדול בתורה בוודאי יעזור לו, ומכיון שמרן רבי מנחם זי"ע, ידע שר' אברהם לא ירצה לדבר בפניו עם הקוטנער גאון, מפני מורא רבו, על כן יצא הרבי מן החדר, והנה באמצע שדיבר הקוטנער גאון בדברי תורה עם ר' אברהם, התפעל עד מאוד, ואמר 'דער איד קאן דאך לערנען' והביא בשבילו כסא גדול (הנקרא פאטע"ל) וכיבדו מאד.

ר' אברהם אמר פעם שברצונו עוד לזכות ולראות ג' דברים. את הרקיע, האות אל"ף, ואת הרבי...

פעם הי' ר' אברהם בביקור אצל אחד החסידים בווארשא, וכיבדו ב'גלעזל טיי' והגביה את הכוס, ואמר שהכוס אינו טבול, בדקו ומצאו שכך הוה,

שאלו אותו מהיכן ידע, כי חשדו בו ברוח הקודש... אזי אמר וענה בפשטות, דאיתא שלפני אכילה ושתיה בשעה שמברך, יש לצייר לפניו שם הוי', ובכל פעם מצייר כן במחשבתו, אך בפעם הזאת לא עלתה בידו, על כן הבין שדבר מה אינו כשורה, 'אין וואס פאר א טריפות קען שוין זיין אין א גלעזעל טיי?!'... על כן חשב שבוודאי לא נטבל...

זכותו יגן עלינו ועכי"א, א גוטע וואך, א פרייליכער וואך.

חבורת זרע יצחק

הננו להודיע כי לרגל הילולת

מרן אדמו"ר הזקן

הרה"ק רבי יעקב דוד מאמשינאווי זי"ע

נתאסף לסעודת הילולא

ביום א ויצא, אור לד' כסלו תשפ"ג

בבית משפחת קאליש, רחוב עזרא 28 ירושלים עיה"ק

נטילת ידים בשעה 8:30

הוצאות הסעודה נתרמו ע"י ידידנו הר"ר חיים בונים שליט"א

לזכות החתן מרדכי שלמה בן רחל והכלה חוה יוטא בת מלכה

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל

בית המדרש החסידי אמשינאו
בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א

4408 15th Ave Brooklyn NY 11219

בעזרה ש"ת

הזמנה של מצוה

הננו בזה להזמין את ידידנו ואנ"ש לעריכת השולחן

וסעודת הילולא

לרגל יומא דהילולא של כ"ק מרן

הרה"ק ר' יעקב דוד זי"ע

שתתקיים ביום א' פרשת ויצא אור לד' כסלו תשפ"ג לפ"ק

בבית מדרשינו

מעריב בשעה 9:15

זכות בעל ההילולא יגן עלינו לחיוושע בכל מיילי דמיטב

הגבאים